

یکشنبه 18 اسفند 1392 - 7 جمادی الاول 1434 - 9 مارس 2014

به پیشنهاد ناصرالملک نایب السلطنه و تصویب مجلس شورای ملی سپهدار تنکابنی به رئیس الوزرائی انتخاب شد (1289 ش)

* 18 اسفند در گذر تاریخ

* به پیشنهاد ناصرالملک نایب السلطنه و تصویب مجلس شورای ملی سپهدار تنکابنی به رئیس الوزرائی انتخاب شد (1289 ش)

* توقیف جراید به دستور رضاخان میرپنج (1300 ش)

اشاره:

یک سال پس از کودتای سوم اسفند 1299 ش، در ابلاغیه وزارت جنگ، رضاخان خود را به صراحت، مسبب اصلی کودتا معرفی کرد. در پی آن، جراید آزادی خواه، به شدت به سردار سپه و حکومت نظامی اعتراض کردند. باردیگر در هفدهم اسفند، اعلامیه شدیدی از سوی وزارت جنگ صادر شد که مدیران جراید را به توقیف و تنبیه تهدید می نمود. این عوامل، مدیران جراید را به واکنش و اعتراض واداشت. در روز هجدهم اسفند، یکی از روزنامه ها، در مقاله بسیار اعتراض آمیزی، به سردار سپه تاخت و اقدامات او را به شدت به باد انتقاد گرفت. به محض انتشار روزنامه، چند قزاق مامور توقیف مدیر آن روزنامه شدند که او به محض اطلاع، به سفارت روس پناه برد. برخی دیگر از مدیران جراید نیز از بیم حکومت نظامی به حرم حضرت عبدالعظیم رفتند اما هنگامی که امنیت خود را در خطر دیدند به سفارت روس پناهنده شدند. سرانجام کوشش تحصن کنندگان و سفیر روسیه، سردار سپه را به پذیرش لغو حکومت نظامی وادار کرد، هرچند که وی به این تعهد خود عمل نکرد.

* بازگشت «احمد قوام» از سفر شوروی و مذاکره با مقامات این کشور (1324 ش)

اشاره:

با شروع جنگ جهانی دوم و اشغال کشور توسط نیروهای متفقین، قرار بر این شد که با پایان جنگ، نیروهای اشغالگر خاک ایران را ترک کنند. در این میان انگلستان و آمریکا برای وادار ساختن شوروی به خروج از ایران، نیروهای خود را از کشور تخلیه کرده و شوروی را در برابر مجامع جهانی و فشار افکار عمومی قرار دادند. در این حال دولت شوروی علی رغم تعهدات قبلی، به حضور در ایران ادامه داد و علاوه بر دخالت در امور داخلی کشور، از خودمختاری آذربایجان و حزب دموکرات به رهبری سید جعفر پیشه‌وری نیز حمایت می کرد. این وقایع به شکایت ایران از شوروی در سازمان منجر گردید. با شکایت ایران، سازمان ملل از دو کشور خواست تا برای حل و فصل کار، از طریق مذاکره عمل نمایند. از این رو، قوام السلطنه در آخر بهمن 1324 به شوروی سفر کرد. در جریان این مذاکرات، دولت کرملین پیشنهادی 6 ماده‌ای ارائه نمود که به رسمیت شناختن خودمختاری آذربایجان از سوی ایران و امتیاز تاسیس شرکت مختلط نفت ایران و شوروی برای استخراج نفت شمال، مهم ترین مواد آن بود. درخواست های استعمارگونه شوروی باعث شد تا قوام السلطنه ضمن تسلیم اعتراض نامه به دولت شوروی، در پایان سفر بیست روزه خود به ایران باز گردد. پس از آن، مسأله حضور نیروهای روس در ایران در شورای امنیت سازمان ملل مطرح گردید و در نهایت با وساطت مجامع جهانی، نیروهای اشغالگر در خرداد سال بعد، ایران را ترک کردند. با خروج این افراد، دولت ایران نیز غائله خودمختاری آذربایجان را نیز سرکوب کرد.

* اعلام خبر شهادت خاندان حکیم به دست مزدوران خونخوار رژیم بعث عراق (1363 ش)

اشاره:

در هجدهم اسفند 1363 ش، خبر تکان دهنده کشتار ده تن از علمای بزرگوار حوزه علمیه نجف اشرف منتشر گردید. این افراد، عموماً از منسوبین بیت شریف مرجع بزرگوار، آیت الله سید محسن حکیم بودند. در پی اعلام شهادت این عده که مدت ها در حبس و بازداشت به سر برده بودند، امام خمینی (ره) با صدور اعلامیه ای، ضمن اظهار تاسف و تأثر از این اقدام جنایتکارانه، تصریح کردند «از جنایتکاری که با اعمال خود، روی مغول را سفیده نموده و از خونخواری که دستش تا مرفق در خون بی گناهان ایران و عراق فرو رفته، توقع و انتظاری، جز این نیست.» ایشان در ادامه ضمن انتقاد از سکوت مجامع بین المللی فرمودند: این گونه اعمال، خوی شیطان صفتان و درندگان منحرف است. تعجب از مدعیان دروغین طرفداران حقوق بشر است که این جنایت پیشگان را در اطراف جهان برای این اعمال تشویق می کنند و به آنان کمک های تسلیحاتی و تبلیغاتی می کنند. تعجب از سازمان های عریض و طویل بین المللی است که گاه با گفتار و گاه با سکوت خود، از اینان پشتیبانی می کنند.» حضرت امام در بخش دیگری از این پیام متذکر شده اند که: «این ملت های مستضعف هستند که باید در مقابل ظالمان و جنایتکاران قیام کنند و با اتکا به خدای تعالی، از هیچ قدرتی نهراسند و دست ستمکاران را قطع نمایند.

* انتخابات پنجمین دوره مجلس شورای اسلامی (1374ش)

اشاره:

انتخابات پنجمین دوره مجلس شورای اسلامی، در ۱۸ اسفند ۱۳۷۴ برگزار گردید. در این دوره از انتخابات مجلس شورای اسلامی، علاوه بر جامعه روحانیت مبارز تهران و گروه‌های پیرو خط امام (ره)، حزب سیاسی تازه تاسیس جمعی از کارگزاران سازندگی ایران به رقابت پرداختند. در تاریخ ۱۲ خرداد ۱۳۷۵ نخستین جلسه مجلس پنجم برگزار شد. رییس مجلس پنجم حجة السلام و المسلمین علی اکبر ناطق نوری و نائب رئیس‌ان وی، حسن روحانی و محمدعلی موحدی کرمانی بودند. محمد باقر نوبخت حقیقی سخنگوی مجلس پنجم بود.

* درگذشت سیمین دانشور، نویسنده و مترجم ایرانی (1390ش)

* ایران و آلمان در زمینه تأسیس شرکت مختلف نفت به توافق رسیدند (1350ش)

* در پی دستگیری های شهر تبریز، 30 نفر دیگر به اتهام شرکت در تظاهرات دستگیر شدند و آمار دستگیرشدگان به 671 نفر رسید. (1356ش)

* دانشجویان ایرانی واتیکان،

در نامه ای خطاب به پاپ، سیستم

بی رحمانه سرکوبی و شکنجه ایران را محکوم کردند و خواستند سفیر ایران در واتیکان را اخراج کند. (1356ش)

* 30 دانشجویان ایرانی در کالج دلتا در شهر ایست لنسینگ ایالت میشیگان، در اعتراض به حوادث شهرهای قم و تبریز اعتصاب غذا زدند. (1356ش)

* 7 جمادی الاول درگذر تاریخ

* درگذشت «ابوسعید سنجری» ریاضی دان نامدار ایران (414 ق)

* مرگ «گیخاتو» ایلخان مغول در ایران و آغاز حکومت «بایدوخان» (694 ق)

اشاره:

پس از ارغون خان مغول، برادرش گیخاتو که در زمان او، فرمانروای آسیای صغیر بود به پادشاهی رسید. گیخاتو به سبب آن که از مرض شفا یافته بود، فرمان آزاد کردن زندانیان را داد و از خزانه‌ی مملکت، آنچه را که دستش رسید در بین تهی‌دستان و درباریان تقسیم کرد. این حاتم بخشی‌های او، کشور را به کمبود درآمد و فقر اقتصادی دچار ساخت و در نتیجه، خزانه‌ی سلطنتی تهی گشت. وزیر گیخاتو که می‌دانست چینی‌ها از پول کاغذی استفاده می‌کنند، برای جبران کمبود مالی، چاپخانه‌ای تأسیس کرد و به رواج نوعی اسکناس که «چاو» خوانده می‌شد، اقدام نمود. هدف از چاپ پول کاغذی این بود که اسکناس در میان مردم رایج شود و طلا و نقره به خزانه باز گردد. اما مردم از قبول این اسکناس بدون پشتوانه خودداری کردند تا این که گیخاتو، چاو را ملغی کرد. دیری نگذشت که در جمادی الاولی سال 694 ق، امیران مغول طغیان کرده، گیخاتو را بکشتند و پسر عموی او، بایدو، را به پادشاهی نشاندند.

* مرگ «ظہیر الدین بابرشاه» پادشاه سلسله ی گورکانیان هند (937 ق)

اشاره:

ظہیر الدین محمد بن میرزا عمر از نوادگان امیر تیمور گورکانی در سال 899 ق، پس از فوت پدر در 11 سالگی وارث حکومت فرغانه در ماوراء التهر گردید. وی در ابتدا، یازده سال با ملوک ازبک و تاتار جنگید و چون ضعف خود را احساس کرد، رو به کابل و قندهار آورد و پس از تصرف افغانستان، 22 سال در آن نواحی، فرمانروایی نمود. در سال 932 ق برای تسخیر هند راهی این کشور شد و با پیروزی وارد دهلی گردید. ظہیرالدین بابر از این زمان، سلسله‌ی گورکانیان هند معروف به دولت مغول را در هندوستان تأسیس کرد. این دولت تا سال 1264 ق به مدت 332 سال در هندوستان و اطراف فرمانروایی داشت. بابر در هندوستان و افغانستان، راه‌ها و کاروان‌سراهای فراوانی ایجاد نمود و به عمران و آبادانی کشور همت گماشت. مسجد معروف «بابری» در هند از بناهای دوران حکومت ظہیرالدین محمد بابر محسوب می‌شود. وی تا سال 937 ق به مدت پنج سال نیز در دهلی حکمرانی نمود و سرانجام در 49 سالگی درگذشت. ظہیرالدین بابر را حاکمی عالم و ادیب گفته‌اند و او کتابی درباره‌ی فتوحات و جهان‌داری و شرح حال خود نگاشته است. بابر در ابتدا در شهر جمنه به خاک سپرده شد اما در سالیان بعد، استخوان‌های او را به کابل منتقل ساخته و آرامگاهی مجلل در خارج از شهر برای او بنا کردند.

* 9 مارس درگذر تاریخ

* افتتاح کلیسای معروف «نُژدام»
در پاریس (1250م)

* تاج‌گذاری «نادرشاه افشار» و آغاز سلطنت افشاریه (1736م)

* مرگ «مناخیم بگین» از پایه‌گذاران صهیونیست خونخوار (1992م)